Utvikling av en behovsbasert og mer treffsikker sykefraværsoppfølging

Ingar Heum
Avdelingsdirektør
NAV Vest-Viken

Hva skal jeg snakke om?

- ✓Bakgrunnen – hvorfor prioritere utvikling av NAV-kontorenes sykefraværsoppfølging?
- ✓Sykefraværsprogrammet i Vest-Viken fra 2019 til 2023
- ✓Hvorfor utvikle et rammeverk for behovsbasert sykefraværsoppfølging? (2023)
- ✓Rammeverket steg for steg
- ✓Hva gjør vi nå i 2024?

Helseaksen i Folketrygden

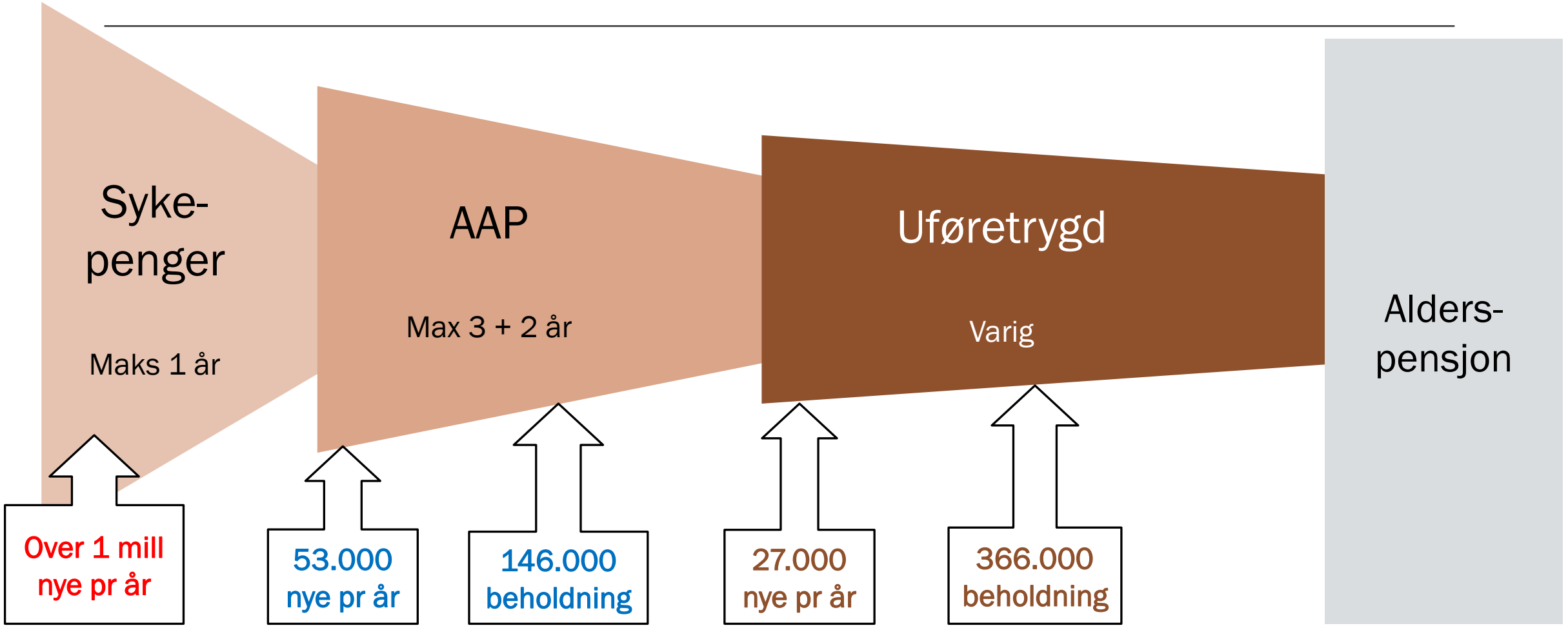

Utfordringsbildet

- Sykmeldte er en stor brukergruppe i NAV, og de fleste blir friskmeldt og kommer tilbake i arbeid uten annen oppfølging fra NAV enn utbetaling av sykepenger.

- Veiledere som følger opp sykmeldte har en krevende arbeidshverdag. De står i en skvis mellom masseforvaltning på den ene siden, og tett og individuelt tilpasset oppfølging til de som har behov for det på den andre, og mangler prioriteringsstøtte.

- Som følge av veiledernes arbeidshverdag og manglende prioriteringsstøtte, får sykmeldte i like situasjoner ulike tjenester, og det er litt for tilfeldig hvor godt vi treffer med tjenestene våre.

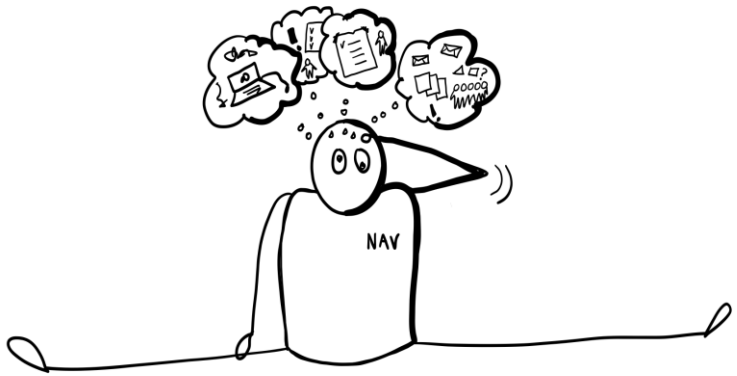

Hva sier varigheten på avsluttede sykefraværstilfeller om brukereffektene av det NAV gjør i sykefraværsoppfølgingen?

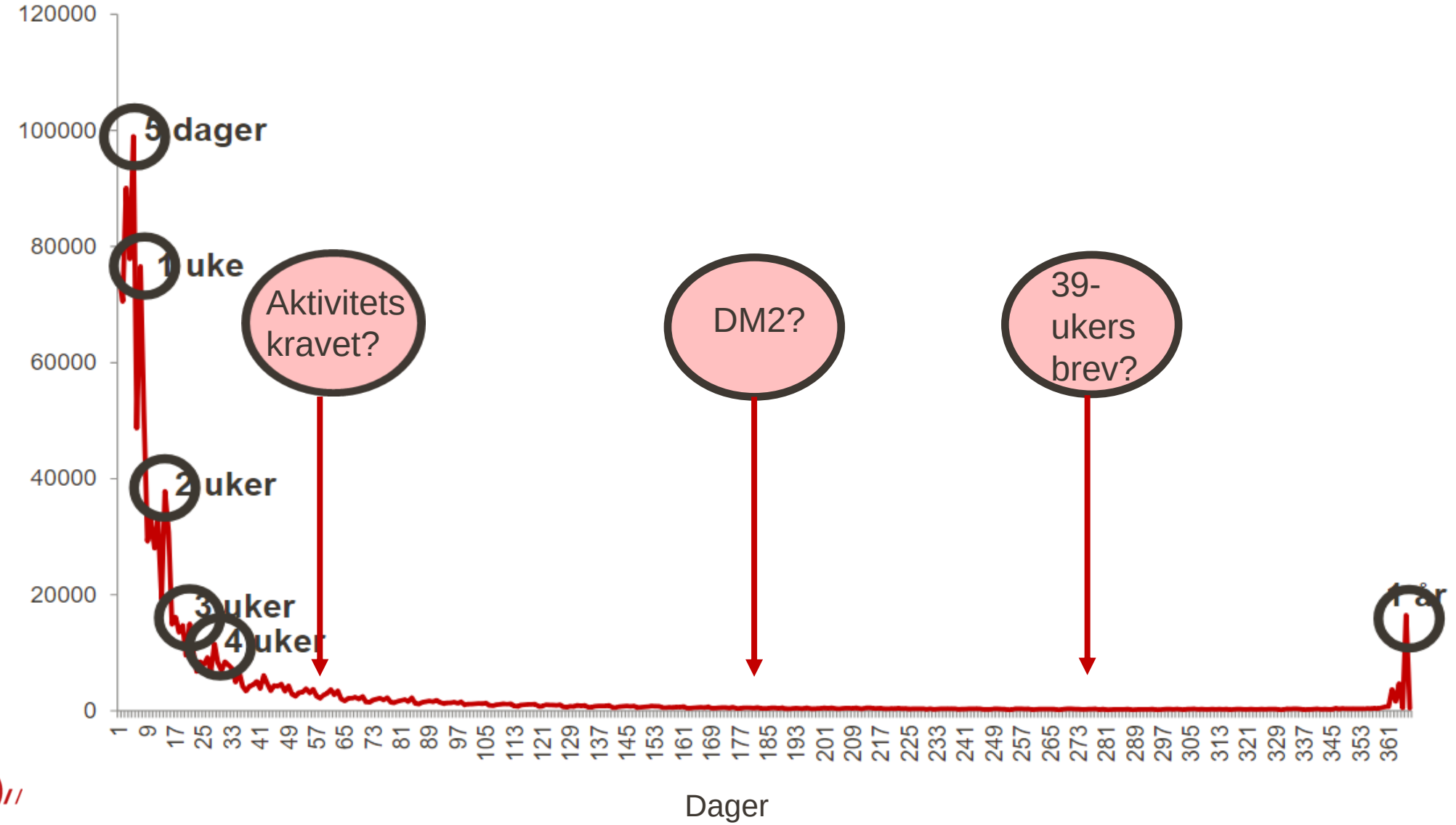

Antall sykmeldte og andel passeringer i Vest-Viken i 2022

Start:
85 000 starter et sykefravær

6 uker
29 000 passeringer (34 %)

8 uker
23 000 passeringer (27 **%**)

15 897 vurderinger av aktivitetskravet

12 804 unntak **(81 %)**

17 uker
12 800 passeringer (15 %)

12 800 sykemeldte Til vurdering av DM2

26 uker
8 400 passeringer (10 %)

1 514 DM 2 gjennomført

39 uker
4 800 passeringer (6 %)

52 uker
3 500 har brukt opp sykepenge-rettighetene

(4 % av de som startet et sykefravær**)**

Tall fra 2022

Hva skal jeg snakke om?

- ✓Bakgrunnen – hvorfor prioritere utvikling av NAV-kontorenes sykefraværsoppfølging?
- ✓Sykefraværsprogrammet i Vest-Viken fra 2019 til 2023
- ✓Hvorfor utviklet vi et rammeverk for behovsbasert sykefraværsoppfølging? (2023)
- ✓Rammeverket steg for steg
- ✓Hva gjør vi nå i 2024?

Sykefraværsprogrammet i NAV i Vest-Viken

Fire prosjekter over fire år:

- Differensiert oppfølging/Morgendagens SYFO
- Supported Employment i sykefraværsoppfølgingen
- Samarbeid med fastlegene
- Samarbeid mellom NAV-kontor og NAV Arbeidslivssenter

Støtte fra forskere i Oxford Research og NORCE

- Har gjort det mulig å bygge videre på kunnskap fra andre prosjekter i NAV
- Har gjort det mulig å bygge på annen forskning på veiledning og sykefravær
- Har hatt direkte verdi fordi vi har fått mulighet til å koble veiledere og forskere i utviklingen

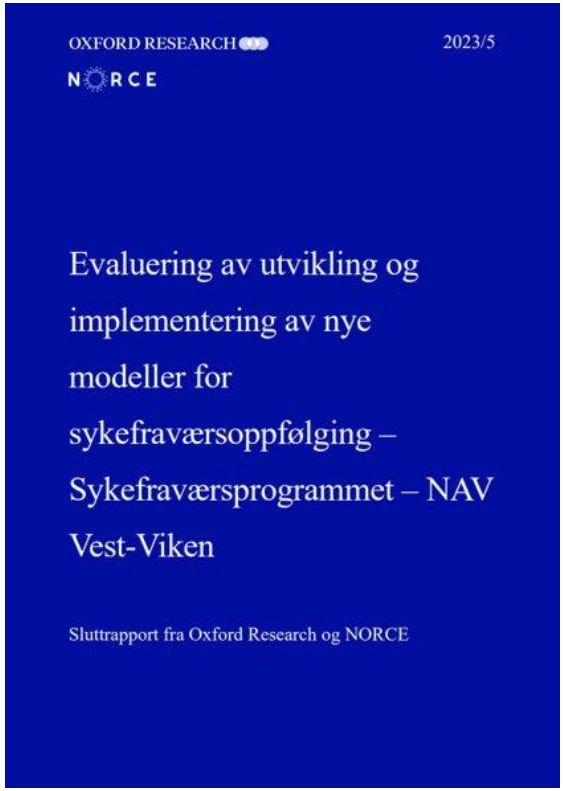

Hva skal jeg snakke om?

- ✓Bakgrunnen – hvorfor prioritere utvikling av NAV-kontorenes sykefraværsoppfølging?
- ✓Sykefraværsprogrammet i Vest-Viken fra 2019 til 2023
- ✓Hvorfor utviklet vi et rammeverk for behovsbasert sykefraværsoppfølging? (2023)
- ✓Rammeverket steg for steg
- ✓Hva gjør vi nå i 2024?

Vi må bruke tiden vår der vi kan gjøre størst forskjell

nav 2030

Vi segmenter **arbeidssøkere** etter bistandsbehov:
NAV-loven § 14 a
Behovsvurdering og arbeidsevnevurdering

Vi segmenter **arbeidsgivere** etter bistandsbehov og effekt av ressursbruk:
Strategisk rammeverk for markedsarbeid
Kanalstrategi for IA-tjenester,
Bransjeprogram

Vi segmenter **ikke sykmeldte** etter bistandsbehov:
Alle skal få tett og tidlig oppfølging

Brukere som mottar sykepenger har (også) ulike behov

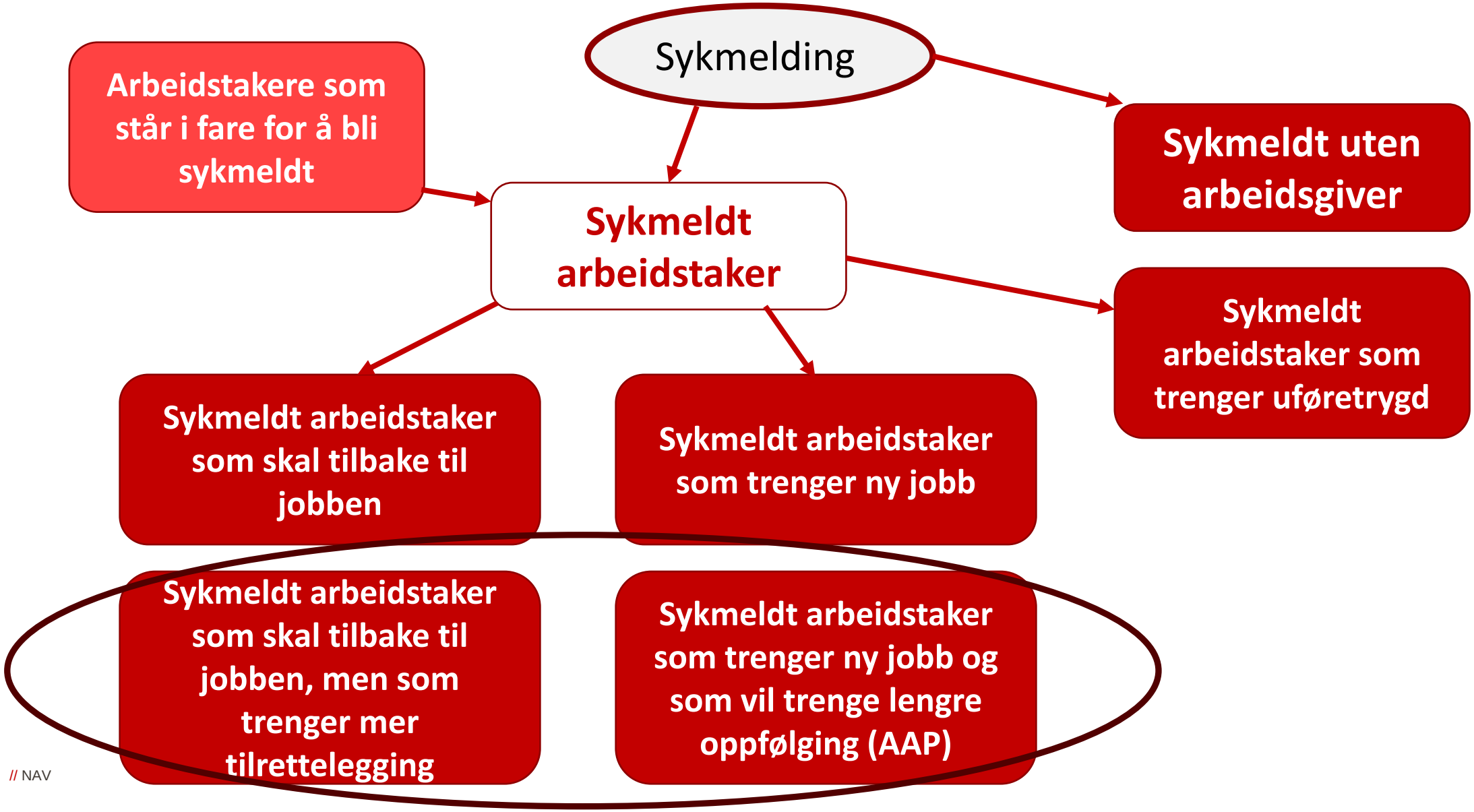

Hva skal jeg snakke om?

- ✓Bakgrunnen – hvorfor prioritere utvikling av NAV-kontorenes sykefraværsoppfølging?
- ✓Sykefraværsprogrammet i Vest-Viken fra 2019 til 2023
- ✓Hvorfor utviklet vi et rammeverk for behovsbasert sykefraværsoppfølging? (2023)
- ✓Rammeverket steg for steg
- ✓Hva gjør vi nå i 2024?

Behovsbasert oppfølging av sykmeldte - en stegvis prosess

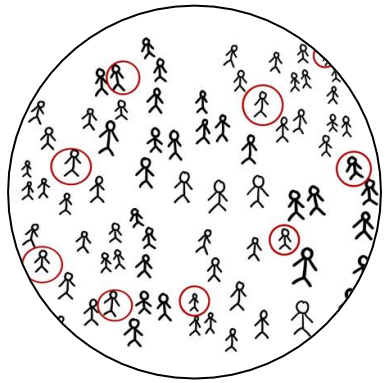

- **Steg 1: Sile**
  - Finne ut hvilke brukere vi bør kartlegge behovet til og sile ut de som med stor sannsynlighet ikke trenger hjelp fra NAV på bakgrunn av:

- **Steg 2: Kartlegge**
  - Kartleggingssamtale for å finne ut hvem som har behov for hvilken oppfølging fra NAV

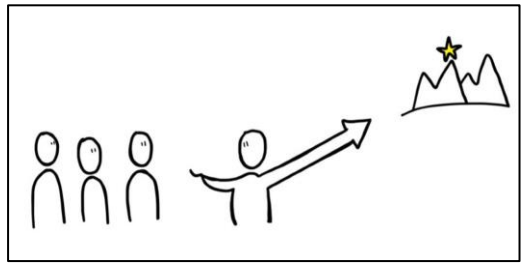

- **Steg 3: Følge opp**
  - Arbeidsrettet oppfølging etter behov

Spørsmål ved 8 uker:

Hvor sannsynlig er det at du kommer tilbake i jobben du ble sykemeldt fra?

- Jeg tror det er veldig sannsynlig.
- Jeg er usikker.
- Jeg tror det er lite sannsynlig.

Hvordan vil du beskrive samarbeidet og relasjonen mellom deg og arbeidsgiveren din?

- Jeg opplever forholdet vårt som godt.
- Jeg opplever ikke forholdet vårt som så bra.

Hvor lenge tenker du at du har behov for å være sykmeldt?

- under 26 uker totalt (6 måneder)
- over 26 uker totalt (6 måneder)

Steg 1 – siling (profilering)

1. Vurdere svar på 8-ukersspørsmål
2. Undersøke tidligere fravær
3. Vurdere vilkår
4. Vurdere henvendelser fra andre aktører

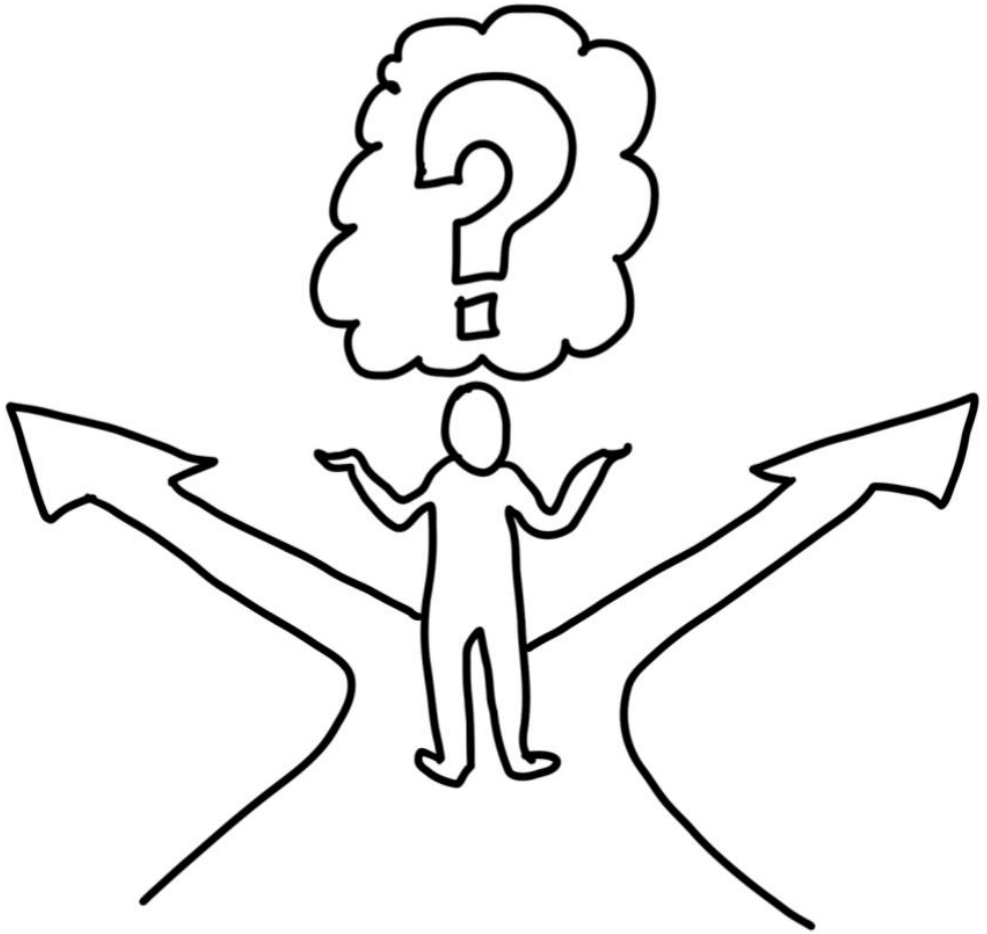

Hvem er de som ikke inviteres til kartlegging?

(Utgjør ca 60 % av de som passerer 8 uker)

- Fyller vilkårene for sykepenger, og
- Har ikke gjentakende fravær, og
- Har en god relasjon til arbeidsgiver, og
- Har høye jobbforventninger/god jobbmobilitet, og
- Har kortvarig sykefravær –(tilbake innen 26 uker), eller
- Har mål om annet enn arbeid
  - Er alvorlig syk, fyller vilkårene for uføretrygd uten avklaring
  - Skal ut i foreldrepermisjon
  - Skal ta ut alderspensjon

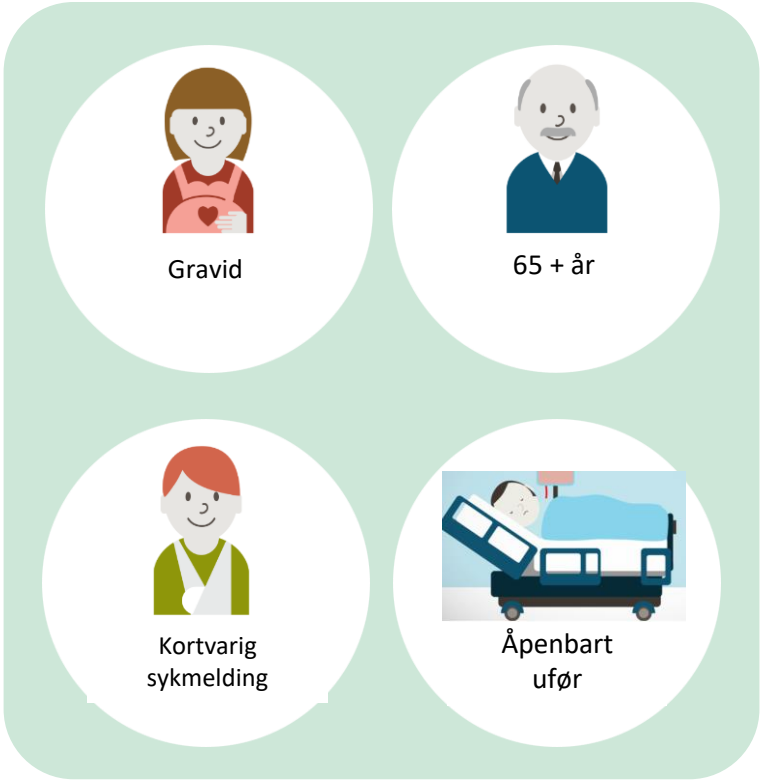

Steg 2 – kartlegging

(Utgjør ca. 40 % av de som passerer 8 uker)

Hvem?

- De som svarer på spørsmål, og;
  - er usikker på retur til arbeidsgiver,
  - har en dårlig relasjon til arbeidsgiver, eller
  - forventer sykefravær i mer enn 26 uker
- De som svarer at «alt er bra», men;
  - har gjentakende fravær
  - vilkårene for å motta sykepenger er usikre
- De som ikke svarer på spørsmål og er mer enn 30% sykmeldt
- Når henvendelser fra lege, arbeidsgiver eller bruker selv tilsier kartlegging
- De som skal avklares mot uføretrygd

Steg 3: Følge opp

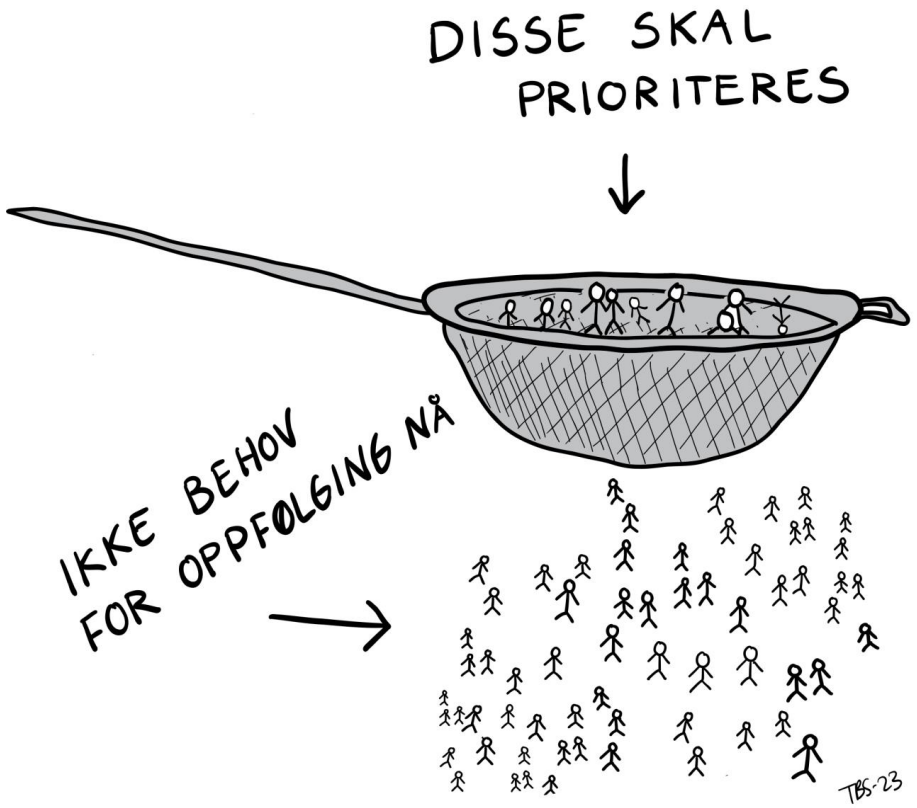

Regional oppfølgingsenhet :

De som i hovedsak er ivaretatt av arbeidsgiver og/eller helsevesen (behov tilsvarende standard innsats)

NAV-kontor:

De som trenger arbeidsrettet oppfølging og/eller virkemidler

Viktige prinsipper i prosessen:

- Kontakten med den sykmeldte skal være relasjonsbyggende
- Medvirkning er en rettighet, ikke kun en plikt.
- At vi har tillit til at den sykmeldte kjenner egen situasjon og egne behov best.
- At det å skape jobbhåp og langvarigvarig tilknytnir arbeid er formålet med oppfølgingen.
- NAVs aktiviteter og oppfølging skal gi positive brukereffekter.
- Samarbeid med de rette aktørene er et viktig virkemiddel på lik linje med arbeidsrettede tiltak, både i forbindelse med kartlegging og oppfølging.

Hva skal jeg snakke om?

- ✓Bakgrunnen – hvorfor prioritere utvikling av NAV-kontorenes sykefraværsoppfølging?
- ✓Sykefraværsprogrammet i Vest-Viken fra 2019 til 2023
- ✓Hvorfor utviklet vi et rammeverk for behovsbasert sykefraværsoppfølging? (2023)
- ✓Rammeverket steg for steg
- ✓Hva gjør vi nå i 2024?

Hva gjør vi nå i 2024?

- ✓ Etablere Regional enhet for oppfølging av sykmeldte
- ✓ Innfører (og videreutvikler) rammeverket som obligatorisk ved alle våre kontorer
- ✓ Kopler på følgeforskning (fra høsten)
- ✓ Spiller inn endringsbehov til direktoratet
- ✓ Deltar i AIDs arbeid med rapport om sykefraværsoppfølgingen